

Henrik Nielsen
Ejerslevvej 28
7900 Nykøbing M

Dato 21-10-2026
Sagsnr: S2026-1636

Afgørelse om ikke-påbud - Ejerslevvej 28, 7900 Nykøbing M

Afgørelse

Morsø Kommune meddeler, at der ikke foreligger tilstrækkeligt retligt eller fagligt grundlag for at meddele påbud efter Husdyrbruglovens¹ § 39 eller for at ændre vilkårene i § 16 b-miljøtilladelsen af 22. januar 2018 for husdyrbruget på Ejerslevvej 28, 7900 Nykøbing M, som følge af de indkomne henvendelser om lugtemission fra ejendommen.

Baggrund

Henrik Nielsen, Ejerslevvej 26, 7900 Nykøbing Mors, fik den 22. januar 2018 en § 16 b-miljøtilladelse til at producere smågrise i eksisterende stalde på Ejerslevvej 28, med et produktionsareal på i alt 2.136,7 m². Miljøtilladelsen blev meddelt på baggrund af en konkret OML-beregning, da anlægget havde ventilationsforhold, som blev vurderet at være væsentligt afvigende fra standardforudsætningerne for FMK-beregninger. Beregningen viste, at lugtbeskyttelsesniveauet kunne overholdes over for sommerhusområdet Ejerslev Lyng.

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæstede efterfølgende miljøtilladelsen den 9. november 2020 (Sagsnr.: 18/04936), og fandt, at der forelå meget afvigende ventilationsforhold, således at OML-beregningen kunne erstatte FMK-beregningen. Miljø- og Fødevareklagenævnet afgjorde dermed, at OML-beregningen kunne erstatte FMK-beregningen. Nævnet kontrollerede desuden den konkrete OML-beregning og fandt, at beskyttelsesniveauet for lugt var overholdt. I stadfæstelsen af afgørelsen blev det desuden præciseret at:

"Der skal monteres miljøkryds i alle ventilationsafkast. Afkast 1-8 skal have en indvendig diameter på 62 cm, mens afkast 9-16 skal have en indvendig diameter på 82 cm. Afkast 1, 2 og 6 skal have afksthøjde i 6,5 meter, afkast 3, 4, 5, 7 og 8 skal have afksthøjde i 6,2 meter, og afkast 9-16 skal have afksthøjde i 8,5 meter. Ændringerne i ventilationsforholdene skal være foretaget inden ibrugtagning af tilladelsen. Dokumentation for arbejdets udførelse skal indsendes til Morsø Kommune senest 1 måned efter arbejdet er afsluttet".

Morsø Kommune modtog efterfølgende dokumentationen for arbejdets udførelse.

¹ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., nr. 1065 af 21. august 2025.

MORSØ KOMMUNE
Teknik og Miljø

Thomas Kvieholm
Mobil 2339 6251
tkv@morsoe.dk

Jernbanevej 7
7900 Nykøbing Mors
Telefon 9970 7000
kommunen@morsoe.dk
mors.dk

Morsø Kommune har siden meddelelsen af miljøtilladelsen i 2018 gennemført de lovpligtige tilsyn med husdyrbruget, herunder basistilsyn i overensstemmelse med reglerne om tilsynsfrekvens. Morsø Kommune har siden miljøtilladelsens meddelelse gennemført de lovpligtige miljøtilsyn med husdyrbruget samt foretaget lugtobservationer i området i forbindelse med behandlingen af modtagne henvendelser om lugt.

Morsø Kommune har ikke konstateret forhold, der viser, at forudsætningerne for den godkendte OML-beregning ikke overholdes. Morsø Kommune har endvidere ikke konstateret, at ventilationsanlæggets udformning eller drift afviger fra de forudsætninger, der indgik i den OML-beregning, som ligger til grund for miljøtilladelsen og Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse. Morsø Kommune har heller ikke konstateret mangelfuld staldhygiejne eller andre driftsforhold, som giver grundlag for at tilsidesætte forudsætningerne for miljøtilladelsen.

Morsø Kommunes vurdering

Retsbeskyttelse

Den 8-årige retsbeskyttelsesperiode er udløbet for § 16 b-miljøtilladelsen af 22. januar 2018 for husdyrbruget på Ejerslevvej 28, 7900 Nykøbing M. Udløbet af retsbeskyttelsesperioden indebærer alene, at Morsø Kommune har mulighed for at overveje ændringer af tilladelsen. Det medfører ikke i sig selv pligt til at ændre vilkår eller gennemføre en revurdering. En revurdering forudsætter, at der foreligger et sagligt og tilstrækkeligt grundlag herfor.

BAT-vurdering

Morsø Kommune har undersøgt, om der siden tilladelsen blev meddelt, er udviklet eller udbredt nye BAT-teknologier eller andre lugtreducerende løsninger, som er teknisk anvendelige og økonomisk proportionale på husdyrbruget. Morsø Kommune har ikke identificeret løsninger med dokumenteret effekt, som med rimelig sikkerhed kan forventes at medføre en væsentlig reduktion af lugtpåvirkningen fra husdyrbruget.

Proportionalitetsvurdering

Der er tale om et lovligt bestående husdyrbrug, og Morsø Kommune skal ved overvejelse om anvendelse af påbudsmuligheden efter Husdyrbruglovens § 39, være opmærksom på kravet om proportionalitet, dvs. at eventuelle påbudte foranstaltninger skal stå i et rimeligt forhold til den aktuelle forureningsrisiko. Der må således ikke kræves mere indgribende foranstaltninger end nødvendigt til sikring af miljømæssigt forsvarlige forhold.

Morsø Kommune har som led i proportionalitetsvurderingen undersøgt mulighederne for yderligere lugtreducerende tiltag på husdyrbruget.

Morsø Kommune har blandt andet vurderet mulighederne for gyllekøling, kemisk luftrensning, forsuringsteknologier og ændringer af ventilationssystemet. Vurderingen viser, at visse teknologier vil medføre betydelige anlægs- og driftsomkostninger, mens andre forventes at have begrænset yderligere effekt i forhold til den eksisterende drift. Morsø Kommune finder derfor ikke, at der foreligger tekniske løsninger, som under de konkrete forhold, kan kræves etableret ved påbud efter Husdyrbruglovens § 39.

Morsø Kommune har samtidig ikke konstateret forhold, der dokumenterer væsentlig forurening eller viser, at forudsætningerne for den gældende miljøtilladelse ikke længere er til stede.

På baggrund af en samlet vurdering finder Morsø Kommune derfor ikke, at der foreligger yderligere lugtreducerende foranstaltninger, som med den fornødne sikkerhed kan forventes at medføre en miljømæssig forbedring, der står i rimeligt forhold til de økonomiske og driftsmæssige konsekvenser ved et påbud.

Morsø Kommunes samlede vurdering

Morsø Kommune har på baggrund af de indkomne henvendelser om lugt vurderet, om der er grundlag for at meddele påbud om yderligere lugtreducerende foranstaltninger eller iværksætte revurdering af miljøtilladelsen. Morsø Kommune vurderer endvidere, at de foreliggende oplysninger ikke giver grundlag for at antage, at forudsætningerne for miljøtilladelsen har ændret sig på en sådan måde, at der er anledning til at genoptage eller revurdere tilladelsen. Morsø Kommune har i den forbindelse lagt vægt på:

- at Miljø- og Fødevareklagenævnet ved afgørelse af 9. november 2020 stadfæstede miljøtilladelsen og fandt, at den konkrete OML-beregning dokumenterede overholdelse af lugtbeskyttelsesniveauet,
- at Morsø Kommune gennem tilsyn og lugtobservationer ikke har konstateret forhold, som viser, at forudsætningerne for miljøtilladelsen eller OML-beregningsen ikke overholdes,
- at der ikke er identificeret nye BAT-teknologier eller andre teknisk anvendelige og økonomisk proportionale tiltag med dokumenteret lugtreducerende effekt, som kan begrunde skærpede vilkår eller påbud, og
- at der i øvrigt ikke foreligger nye oplysninger, som giver anledning til at tilsidesætte grundlaget for den eksisterende miljøtilladelse.

At retsbeskyttelsesperioden er udløbet, ændrer ikke i sig selv denne vurdering, idet der fortsat skal foreligge et sagligt og miljøfagligt grundlag for at ændre tilladelsen eller for at meddele påbud.

Morsø Kommune bemærker, at antallet af modtagne lugthenvendelser ikke i sig selv dokumenterer, at husdyrbruget medfører væsentlig forurening, eller at grundlaget for den gældende miljøtilladelse er bortfaldet. En sådan vurdering skal baseres på konkrete faglige oplysninger om anlæggets indretning, drift eller miljøpåvirkning. Morsø Kommune har forståelse for, at omkringboende kan opleve lugtgener fra husdyrbruget. Morsø Kommune har ved egne lugtobservationer konstateret, at der periodevist kan forekomme lugt fra husdyrbruget. De foreliggende oplysninger giver imidlertid ikke grundlag for at konstatere, at husdyrbruget drives i strid med miljøtilladelsen, eller at betingelserne for at meddele påbud efter Husdyrbruglovens § 39 er opfyldt. Det forhold, at der opleves lugtgener i området, kan ikke i sig selv føre til, at der meddeles påbud. Der skal foreligge konkrete forhold, som dokumenterer væsentlig forurening eller giver grundlag for at tilsidesætte forudsætningerne for den gældende miljøtilladelse. Morsø Kommune har ikke konstateret sådanne forhold. Morsø Kommune vurderer på den baggrund, at der under de givne omstændigheder ikke foreligger tilstrækkeligt retligt eller fagligt grundlag for at meddele påbud om yderligere lugtreducerende foranstaltninger eller for at iværksætte revurdering af miljøtilladelsen.

Partshøring

Da den gældende § 16 b-miljøtilladelse af 22. januar 2018 blev meddelt, blev ansøger, naboer/omkringboende og sagens parter, herunder ejere af ejendomme inden for en lugtkonsekvenszone på 707 meter, partshørt. Morsø Kommune har vurderet, hvilke personer, der må anses for parter i sagen, og har i den forbindelse

blandt andet lagt vægt på den afgrænsning af berørte ejendomme, som tidligere blev anvendt i forbindelse med behandlingen af miljøtilladelsen.

Morsø Kommune sendte den 26. august 2026 udkastet til afgørelse om ikke at meddele påbud efter Husdyrbruglovens § 39 i partshøring hos sagens parter.

Ved udløbet af den fastsatte høringsfrist var der indkommet i alt 10 høringssvar. Herudover modtog Morsø Kommune den 23. september 2026 et supplerende høringssvar fra en part efter gennemført aktindsigt. Som følge af en anmodning om aktindsigt blev høringsfristen for en part forlænget til den 13. oktober 2026, og Morsø Kommune modtog i den forbindelse yderligere bemærkninger den 8. oktober 2026. Morsø Kommune modtog endvidere den 6. oktober 2026 et høringssvar efter udløbet af den oprindelige høringsfrist, som Morsø Kommune valgte at inddrage i sagens behandling. De indkomne høringssvar og bemærkninger er indgået i Morsø Kommunes vurdering af sagen. Flere af høringssvarene indeholder enslydende eller overlappende bemærkninger vedrørende lugtgenernes omfang, grundlaget for den gældende miljøtilladelse, Morsø Kommunes tilsynsindsats, spørgsmålet om revurdering af miljøtilladelsen samt betydningen for sommerhusområdet og områdets turismemæssige udvikling. Morsø Kommune har nedenfor behandlet disse forhold samlet og tematisk.

En væsentlig del af høringssvarene omhandler borgernes oplevelse af vedvarende, og til tider betydelige, lugtgener fra husdyrbruget. Flere høringsparter anfører, at lugtgenerne efter deres opfattelse er mere omfattende end forudsat ved meddelelsen af miljøtilladelsen, og at lugten påvirker områdets rekreative anvendelse, sommerhusliv og attraktionsværdi. Flere høringsparter har desuden anført, at det store antal henvendelser om lugt bør føre til en revurdering af miljøtilladelsen eller meddelelse af påbud.

Morsø Kommune har forståelse for, at lugt fra husdyrbrug kan opleves som generende, og Morsø Kommune lægger ikke de beskrevne lugtopplevelser til side. Oplevede lugtgener, og antallet af henvendelser kan imidlertid ikke i sig selv føre til, at der meddeles påbud efter Husdyrbruglovens § 39. Det er en forudsætning, at der foreligger konkrete oplysninger, som dokumenterer væsentlig forurening, eller som viser, at grundlaget for den gældende miljøtilladelse ikke længere er til stede. Morsø Kommune har ikke på baggrund af de foreliggende oplysninger konstateret sådanne forhold.

Flere høringssvar anfører, at den OML-beregning, som ligger til grund for miljøtilladelsen, ikke afspejler de faktiske lugtforhold i området, og at beregningsgrundlaget derfor bør revurderes. Hertil bemærker Morsø Kommune, at anvendelsen af OML-beregning i stedet for FMK-beregning blev vurderet i forbindelse med meddelelsen af miljøtilladelsen og efterfølgende prøvet af Miljø- og Fødevareklagenævnet, som ved afgørelse af 9. november 2020 fandt, at de konkrete ventilationsforhold var så afvigende fra standardforudsætningerne, at OML-beregning kunne anvendes, og at lugtbeskyttelsesniveauet var overholdt. Morsø Kommune har under den aktuelle sagsbehandling ikke modtaget nye faglige oplysninger, som giver grundlag for at tilsidesætte den vurdering.

Der er endvidere i flere høringssvar rejst kritik af Morsø Kommunes tilsyns- og kontrolindsats samt af sagens oplysning. Det er blandt andet anført, at Morsø Kommune ikke i tilstrækkeligt omfang har undersøgt lugtforholdene ved husdyrbruget, at der kun i begrænset omfang er foretaget lugtobservationer, og at sagen derfor

ikke er tilstrækkeligt oplyst. Det er endvidere anført, at Morsø Kommune ikke har opfyldt officialprincippet ved sagens behandling.

Morsø Kommune bemærker hertil, at vurderingen ikke alene bygger på enkelte lugtobservationer, men på det samlede oplysningsgrundlag i sagen. Morsø Kommune har ved vurderingen blandt andet inddraget den gældende miljøtilladelse, Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 9. november 2020, oplysninger fra gennemførte miljøtilsyn, modtagne lugthenvendelser samt de lugtobservationer, som Morsø Kommune har foretaget i forbindelse med sagsbehandlingen. Morsø Kommune har ikke ved tilsyn eller øvrige undersøgelser konstateret forhold, der viser, at husdyrbruget drives i strid med miljøtilladelsen, eller at forudsætningerne for den lugtvurdering, der ligger til grund for miljøtilladelsen, ikke længere er til stede.

Morsø Kommune finder på denne baggrund, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at der kan træffes afgørelse. Morsø Kommune har ikke fundet grundlag for at foretage yderligere undersøgelser eller tiltag som led i behandlingen af sagen. Morsø Kommune finder derfor ikke, at de indkomne bemærkninger giver anledning til at ændre vurderingen af sagen.

Flere høringsparter har anført, at den gældende miljøtilladelse bør revurderes eller genoptages til fornyet behandling, herunder med henvisning til, at miljøtilladelsens retsbeskyttelsesperiode er udløbet. Morsø Kommune bemærker hertil, at udløbet af en miljøtilladelsens retsbeskyttelsesperiode ikke i sig selv medfører pligt til at ændre, revurdere eller ophæve tilladelsen. Der skal foreligge et selvstændigt retligt og fagligt grundlag for en sådan indgriben. Morsø Kommune har vurderet de oplysninger, der er fremkommet under sagen, men har ikke fundet, at der foreligger nye faktiske eller faglige oplysninger, som giver grundlag for at tilsidesætte den gældende miljøtilladelse eller genoptage tilladelsessagen.

Enkelte hørings svar anfører, at grundejerforeningen burde have været anset som part i sagen. Morsø Kommune har foretaget en konkret vurdering af, hvem der har en individuel, væsentlig og direkte interesse i sagens udfald, og dermed er parter efter forvaltningsrettens regler. På den baggrund har Morsø Kommune vurderet, at partskredsen i sagen omfatter de personer og ejendomme, som direkte berøres af afgørelsen. Morsø Kommune har ikke fundet grundlag for at anse grundejerforeningen som part alene i kraft af dens funktion som interesseorganisation for områdets grundejere.

Flere høringsparter har desuden henvist til sommerhusområdets fremtidige udviklingsmuligheder, turisme, UNESCO-verdensarv, feriecenterprojekter og andre erhvervs- og planlægningsmæssige interesser. Morsø Kommune bemærker, at afgørelsen alene vedrører spørgsmålet om, hvorvidt betingelserne for at meddele påbud efter Husdyrbruglovens § 39 er opfyldt. Morsø Kommune kan ved denne vurdering alene lægge vægt på de forhold, som efter lovgivningen er relevante for vurderingen af forurening, miljøpåvirkning og grundlaget for den gældende miljøtilladelse. Generelle planlægningsmæssige, turistmæssige eller erhvervspolitiske hensyn kan derfor ikke i sig selv begrunde et påbud efter bestemmelsen.

De indkomne hørings svar giver samlet set ikke Morsø Kommune grundlag for at ændre den vurdering, der fremgår af det udsendte udkast til afgørelse. Morsø Kommune fastholder derfor, at der ikke foreligger tilstrækkeligt retligt eller fagligt grundlag for at meddele påbud efter Husdyrbruglovens § 39 eller for at ændre den gældende § 16 b-miljøtilladelse som følge af de indkomne henvendelser om lugt fra husdyrbruget.

Retsgrundlag

Morsø Kommune har vurderet sagen efter Husdyrbruglovens § 39 om påbud til husdyrbrug, der er godkendt eller tilladt efter §§ 16 a eller 16 b. Efter bestemmelsen kan tilsynsmyndigheden meddele påbud, hvis et husdyrbrug medfører væsentlig forurening eller uhygiejniske forhold, eller indebærer nærliggende risiko herfor. Morsø Kommune vurderer, at betingelserne for at meddele påbud efter § 39 ikke er opfyldt i den konkrete sag.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøger, Miljøministeren, Embedslægen, interesseorganisationer og andre, der må antages at have væsentlig interesse i sagen.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage via Klageportalen, som du finder et link til på denne hjemmeside www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk og kræver login med MIT-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Morsø Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Morsø Kommune på Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for almindelige borgere, og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser klager, der kommer uden om Klageportalen, hvis der forinden ikke er ansøgt om - og bevilget "fritagelse for brug af Klageportalen". Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Morsø Kommune. Kommunen videregiver herefter din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Betingelser, mens en eventuel klage behandles

Virksomheden kan udnytte afgørelsen straks efter, at virksomheden har modtaget den. Hvis der kommer en klage, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet dog bestemme, at afgørelsen ikke må udnyttes, før klagen er behandlet. Bliver afgørelsen udnyttet i klageperioden, og mens en eventuel klage bliver behandlet, sker det på virksomhedens eget ansvar.

Klagefrister

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er bekendtgjort. Det vil sige, at en eventuel klage skal være modtaget via Klageportalen senest den 18. november 2026.

Søgsmål og aktindsigt

Afgørelsen kan også indbringes for domstolene. Ønskes sagen prøvet ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Der gøres opmærksom på, at der til enhver tid er adgang til aktindsigt i sagen.

Venlig hilsen

Thomas Kvieholm
Miljømedarbejder

Kopimodtagere

Følgende er samtidig med offentliggørelsen på Morsø Kommunes hjemmeside underrettet ved kopi af afgørelsen.

Navn	E-mailadresse	CVR-nummer
Danmarks naturfredningsforening	dn@dn.dk	60804214
Danmarks naturfredningsforening, lokalafdeling på Mors	dnmorsoe-sager@dn.dk	-
Danmarks Sportsfiskerforbund	post@sportsfiskerforbundet.dk	37099015
Danmarks Fiskeriforening	mail@dkfisk.dk	45812510
Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark	kasserer@ferskvandsfiskeriforeningen.dk	25145615
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd	ae@ae.dk	31445418
Forbrugerrådet	medlemsservice@fbr.dk	63870528
Dansk Ornitologisk Forening	dof@dof.dk	54752415

Annoncering

Afgørelsen annonceres på Morsø Kommunes hjemmeside den 21. oktober 2026.